# Tekoäly hankintojen hakuagenttina

Aika: ma 5.10.2026 klo 11:31
Kirjoittaja: Juha Keränen, juha.keranen@tyottomat.fi

Hyvä jäsenväki!

Tekoäly on tullut jäädäkseen myöskin työelämään ja on valitettavaa, että se vie väistämättä työpaikkoja tullessaan.

Ei kuitenkaan kannata vaipua epätoivoon, sillä asian voi kääntää voitoksi sillä, että kun ystäviä pidetään lähellä, viholliset tulee pitää vielä lähempänä. Tekoälyä voidaan hyödyntää myös yhdistystyössä.

Syyskoulutukseen valmistautuessani tein muutamia testejä, mitä tekoälyllä voidaan saavuttaa yhdistystoimintojen laajentamiseksi. Koulutksessa palataan asiaan vielä tarkemmin, mutta tässä joitain hyviä oivalluksia tähän mennessä.

Ohessa on muutama esimerkki, mitä sain aikaiseksi hyvin lyhyessä ajassa. Tekoäly antaa vastauksia myös ilmaiseksi, mutta jos siitä halutaan ottaa paras teho irti, olisi siihen hyvä sijoittaa jonkin verran rahaa. Itse käytän ChatGTP:tä ja oma kuukausittainen sijoitukseni on 23 euroa. Näin ohjelma tekee parempaa työtä kuin pelkkä ilmainen sovellus. Mutta kuten sanoin, myös ilmaisella versiolla voi aloittaa.

Läpikäymäni järjestelmät olivat Rakennerahastot (ESR+), Hilma sekä muut dynaamisen palveluhankinnat. Näistä tarkemmin oheisissa liitteissä.

Ensin testasin Rakennerahastoja manuaalisesti ja sain tiedoston: Rakennerahasto-2021-2027.docx

Avasin ChatGTP:n ja syötin prompteriin ihan ensimmäiseksi:
Etsi kaikki esr+ haut ja listaa ne linkkien kanssa, valitse vain ne haut, jotka ovat vielä voimassa 5.10.2026
jälkeen: https://rakennerahastot.fi/hakuajat?p_p_id=com_liferay_asset_publisher_web_portlet_AssetPublisherPortlet_INSTANCE_BBwkrBQrp20z&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&_com_liferay_asset_publisher_web_portlet_AssetPublisherPortlet_INSTANCE_BBwkrBQrp20z_redirect=%2Fhakuajat&_com_liferay_asset_publisher_web_portlet_AssetPublisherPortlet_INSTANCE_BBwkrBQrp20z_delta=30&p_r_p_resetCur=false&_com_liferay_asset_publisher_web_portlet_AssetPublisherPortlet_INSTANCE_BBwkrBQrp20z_cur=2

Tästä muodostui tiedosto nimeltään: Rakennerahasto-ESR-2026.docx

Tekoäly ei aina anna parasta tulosta yhdellä yrittämällä. Tiedostossa on jatkokysymyksiä edellämainitun lisäksi.

Kyselyjen jälkeen siirryi Hilma-järjestelmään, jossa listataan julkiset hankinnat. Järjestelmässä on paljon tavaraa ja lähdin rajaamaan hakua tekoälyn kautta: Mitkä Hilma-hankinnat sopisivat yhdistysten tehtäviksi. https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/search?type=ContractNotices&top=75&of=datePublished&od=desc

Sain tiedoston nimeltään: Hilma-hankinnat.docx

Rajasin haun paikkakunnille, joissa meillä on työttömien yhdistyksiä ja tein uusia hakuja. Tekoäly osasi johdattaa hakujen laajentamisia haun edetessä.

**Pelkkä Hilman seuraaminen ei riitä.** Esimerkiksi Vantaa kertoo käyttävänsä Cloudiaa myös pienhankinnoissa, jotka eivät välttämättä tule samalla tavalla vastaan Hilma-haussa. Vantaa Kajaani kertoo vastaavasti julkaisevansa pienhankintoja Tarjouspalvelussa. Kajaani

Siksi tekisin Työttömien Keskusjärjestön hankintavahdin kolmella tasolla: **Hilma + kaupunkien Tarjouspalvelu/Cloudia + DPS:t ja palveluntuottajarekisterit**.

Siispä seuraavaksi laajensi hakuja Hilman lisäksi muihin ehdotettuihin paikkoihin: Tee seuraavaksi ehdottamasi tarkennettu haku myös kaupunkien Tarjouspalveluuun/Cloudiaan sekä DPS:t ja palveluntuottajarekisteriin. Paikkakuntakohtainen hankintavahti olisi myös hyvä olemassa

Näin sain viimeksi mainitsemassani tiedostossa olevan tekstin loppuosan.
Tekoäly ei ole täydellinen se voi ehdottaa hassuja vaihtoehtoja, mutta tärkeintä on, että seassa voi olla ihan käypäsiä ehdotuksia, joihin voi keskittyä tarkemmin. Tekoäly ei tee työtäsi, mutta helpottaa sitä huomattavasti. Tuhannen Hilma-kohteen läpikäyminen kuukausittain on aikaa vievää hommaa. Sitä voi helpottaa tekoälyagenteilla. Olen ollut yhteydessä jäsenyhdistykseen sellaisten löytöjen kohdalla, joihin toivoin yhdistyksellä olevan tarvetta ja mahdollisuuksia. Jos tekoäly on uhka, on se samalla mahdollisuus. Toivottavasti tästä oli teille apua ja herätti kiinnostusta. Olemme uuden edessä ja vaikka kaikkialla kiristetään rahoituksia, toivomme yhdistysten uudistuvan ja löytävän uusia avauksia.
Olettehan muistaneet seurata hyvinvointalueiden kautta jaettavan yhdistysavustuksen mahdollisuuksia (listani ei välttämättä ole täydellinen, seuratkaa oman alueennen ilmoittelua): https://tyottomat.fi/jasenisto/hyvinvointialueiden-jarjestoavustukset/
Ystävällisin terveisin,
—
Juha Keränen, järjestösihteeri
040 547 7090. juha.keranen@tyottomat.fi
Työttömien Keskusjärjestö ry
Yliopistonkatu 5, 00100 Helsinki
Oikeus työhön ihmisarvoa kunnioittaen!
tyottomat.fi, Facebook: Työttömien Keskusjärjestö ry, @tyottomat, #tyottomat

# Alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakausi 2021–2027

- Alue- ja rakennepolitiikan tavoitteena on
    - Tasata alueiden välisiä kehitys- ja hyvinvointieroja
    - Varmistaa Euroopan unionin ja sen jäsenmaiden kestävä kasvu ja kilpailukyky
- Alue- ja rakennepolitiikan **ohjelmakausi 2021–2027** tuo merkittäviä resursseja toteuttaa Suomen pitkän aikavälin kasvun ja uudistumisen tavoitteita
- Ohjelma tähtää alueiden elinkeinorakenteen uudistamiseen, työllisyyden ja osaamisen parantamiseen sekä osallisuuden lisäämiseen
- Rahoitus tulee kolmesta toisiaan täydentävästä rahastosta Euroopan sosiaalirahastosta (ESR+), Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF)
- Ohjelman teemat
    1. Innovatiivinen Suomi (EAKR)
    2. Hiilineutraali Suomi (EAKR)
    3. Saavutettavampi Suomi (EAKR)
    4. **Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR+)**
    5. **Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR+)**
    6. **Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR+)**
    7. Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi (JTF)
    8. Kaksikäyttöistä tuotantoa edistävä Suomi (EAKR)
    9. Turvallisuutta rakentava Suomi (EAKR)
- ELY-keskusten alue- ja rakennepolitiikan rahoitustehtävät siirtyivät 1.1.2026 toimintansa aloittaviin **elinvoimakeskuksiin**
    - Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
        - Etelä-Karjala, Kymenlaakso, Päijät-Häme ja Uusimaa
    - Itä-Suomen elinvoimakeskus
        - Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo
    - Keski-Suomen elinvoimakeskus
        - Etelä-Pohjanmaa, Kanta-Häme, Keski-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Pohjanmaa, Satakunta ja Varsinais-Suomi
    - Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
        - Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Lappi

Avoinna olevat haut:

## 1. Pohjois-Suomen ESR+ -haku Pohjois-Pohjanmaalla, Lapissa ja Kainuussa, erityistavoite 4.1 Polkuja töihin 1.9.– 9.11.2026

Pohjois-Suomen ESR+ Polkuja töihin -haussa rahoitetaan enintään kolmivuotisia kehittämishankkeita, jotka luovat ja kokeilevat uusia keinoja erityisesti vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymiseen, parantavat työn ja tekijöiden kohtaamista sekä kehittävät työnantajien, kuntien, työllisyysalueiden ja järjestöjen yhteistyötä.

- Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
- Hakuilmoituksen tunnus PSUEVK-109
- Hakuaika: 1.9.–9.11.2026
- Haun kohdealue
    - Pohjois-Suomi
    - Maakunnat
    - Kainuu
    - Lappi
    - Pohjois-Pohjanmaa
    - Ylimaakunnallinen
- Hankehaun kuvaus: Pohjois-Suomen Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) haku Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmassa kohdistuu toimintalinjaan 4: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi.
- Haussa on auki erityistavoite 4.1 Polkuja töihin. Haettava rahoitus on tarkoitettu rahoituslain mukaisten ESR+ kehittämishankkeiden toteuttamiseen (Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta, 757/2021)
- Hankkeeseen on varattu enintään noin 12 miljoonaa euroa

## Mitä hankkeilta erityisesti toivotaan?

- Rahoitettavilla hankkeilla voidaan esimerkiksi edistää **pitkäaikaistyöttömien nuorten, täsmätyökykyisten, ikääntyvien ja muiden vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä**
- Voidaan **kehittää työnantajien rekrytointia** työvoimapula-aloilla, kuntien ja työllisyysalueiden palveluja ja yhteistyöverkostoja sekä uudenlaisia työllistymistä tukevia kokeiluja
- Hakuun sopivat myös hankkeet, joissa:
    - parannetaan sesonkityöntekijöiden mahdollisuuksia ympärivuotiseen työllistymiseen

- vahvistetaan järjestöjen ja yhteiskunnallisten yritysten asemaa työllistymisväylänä
- kehitetään yritysten, toimialojen ja alueiden yhteistyötä ja rekrytointia
- tuetaan työllisyyttä alueilla, joilla tapahtuu paikallisia rakennemuutoksia
- **pilotoidaan uusia, vaikuttavia ja tuloksellisia työllistymisen malleja**

## Kenelle rahoitus sopii?

- Hakijoina voivat olla esimerkiksi **yhdistykset,** säätiöt, kunnat, koulutusorganisaatiot, kehitysyhtiöt ja muut oikeushenkilöt
- Hankkeen pitää olla **yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon**
- Rahoitusta **ei ole tarkoitettu organisaation normaalin olemassa olevan toiminnan rahoittamiseen**
- Tekee hausta varsin relevantin myös työttömien yhdistyksille ja niiden kattojärjestöille: hakuilmoituksessa mainitaan nimenomaisesti järjestöjen kyvyn vahvistaminen pitkäaikaistyöttömien ja vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisväylänä

## Rahoituksen tärkeimmät ehdot

- ESR+-tuki voi olla pääsääntöisesti enintään 80 % hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, joten hankkeeseen tarvitaan myös muuta rahoitusta ja vaaditaan omarahoitus
- Suositeltu kustannusmalli on flat rate 40 %
- Hankkeen suositeltu enimmäiskesto on kolme vuotta
- Haussa voi jättää ylimaakunnallisia hankkeita
- Myös ryhmähankkeet ovat mahdollisia (enintään kolme toteuttajaa)
- Toiminta tulee johtaa konkreettisesti työllistymiseen tai koulutukseen pääsemiseen
- Lisäksi pitää kuvata, miten hankkeen tarve lähtee kohderyhmästä, miten kohderyhmä on osallistunut suunnitteluun ja miten osallistujat tavoitetaan
- Pitää olla yhteydessä kyseisen alueen työllisyysalueeseen tai kuntaan
- Mikäli hankkeen toimintaa kohdistuu Uudenmaan alueelle, suositellaan olemaan yhteydessä rahoittajaan ennen hakemuksen jättämistä, jotta hakemus voidaan ohjata oikeaan hakuun
    - Uudenmaan alueen hankkeiden rahoittaminen on mahdollista vain Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksen kautta

## Kustannusmallit, joita hankkeissa voidaan käyttää

- Flat rate 40 % kehittäminen
- Flat rate 7 % kehittäminen

Linkki: https://eura2021.fi/hakuilmoitukset/hakuilmoitus/df410440-c0b5-47df-a536-5ff9e263a555/

# X. Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen kehittämis- ja kokeiluhankkeiden haku, kertakorvaus (ESR+)

ESR+ -haussa rahoitetaan enintään 200 000 euron valtakunnallisesti vaikuttavia kokeilu- ja kehittämishankkeita, joissa luovan ja kulttuurialan toimijat kehittävät yhteistyössä uusia toimintamalleja, osaamista, innovaatioita ja palveluja sekä vahvistavat alan työllisyyttä ja toimintaedellytyksiä.

## Työttömien Keskusjärjestön näkökulmasta

- Tämä voisi olla kiinnostava haku, jos hanke rakennetaan selvästi **luovien ja kulttuurialojen ympärille**. Pelkkä työttömien työllistymisen edistäminen ei vastaisi haun ydintä.
- Mahdollinen hankekonsepti voisi kuitenkin liittyä esimerkiksi työttömien luovien alojen ammattilaisten, freelancerien ja itsensä työllistäjien osaamisen ja työmahdollisuuksien parantamiseen. Järjestö voisi yhdessä kulttuurialan toimijan tai oppilaitoksen kanssa kokeilla uutta mallia, jossa työttömien luovaa osaamista yhdistetään esimerkiksi järjestöjen viestintään, digitaaliseen sisällöntuotantoon, kulttuuripalveluihin tai yhteisölliseen taide- ja kulttuuritoimintaan. Tämä on oma tulkintani haun mahdollisuuksista; tällaisenkin hankkeen pitäisi osoittaa selkeästi vaikutuksensa luovaan tai kulttuurialaan.

- Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
- Hakuilmoituksen tunnus KASEVK-159
- Haku-aika: 1.10.–30.11.2026
- Haun kohdealue: Valtakunnallinen

## Haun tarkoitus

Haulla rahoitetaan pienehköjä kehittämis- ja kokeiluhankkeita luoville ja kulttuurialoille. Tavoitteena on lisätä alan työpaikkoja, parantaa työn tekemisen edellytyksiä, kasvattaa luovien alojen merkitystä taloudessa ja synnyttää uusia luovan talouden palveluja ja toimintamalleja.

Hankkeen tulee kohdistua jompaankumpaan kahdesta kokonaisuudesta:

1. Luovien alojen ja luovan talouden vahvistaminen. Hankkeilla voidaan kehittää esimerkiksi liiketoiminta- ja digiosaamista, eri toimialojen välistä yhteistyötä,

matkailullisia valmiuksia, innovaatioalustoja, T&K-osaamista sekä kykyä hyödyntää erilaisia rahoitusmahdollisuuksia.

2. Taide- ja kulttuurialojen vahvistaminen. Kehittämisen kohteena voivat olla esimerkiksi palvelujen laatu, vaikuttavuus ja saatavuus, innovaatiotoiminta, tuotanto-osaaminen, kulttuuriympäristöjen kestävä kehittäminen sekä kulttuuriseen moninaisuuteen liittyvä osaaminen.

## Millaisia hankkeita haetaan?

Tämä haku on tarkoitettu erityisesti konkreettisiin ja rajattuihin kokeiluihin. Hankkeella voidaan esimerkiksi testata uutta toimintamallia, palvelua tai yhteistyötapaa, jolla ratkaistaan tunnistettu luovan tai kulttuurialan ongelma.

Oleellista on, että tuloksesta hyötyy laajemmin alan toimintaympäristö eikä ainoastaan yksi yritys tai yhdistys. Hankkeissa odotetaan myös usean toimijan yhteistyötä, esimerkiksi järjestöjen, yritysten, kuntien ja oppilaitosten kesken.

## Kenelle haku on tarkoitettu?

Hakijoina voivat olla esimerkiksi järjestöt ja yhdistykset, yritykset, kunnat, oppilaitokset, osuuskunnat ja muut oikeushenkilöt. Yksityishenkilöt, työryhmät ja toiminimet eivät voi toimia hakijoina. Hanke voidaan toteuttaa yhden organisaation hankkeena tai ryhmähankkeena.

Kohderyhmä on varsin laaja. Siihen kuuluvat muun muassa **luovien ja kulttuurialojen työntekijät, itsensä työllistäjät, yrittäjät ja yrittäjiksi aikovat, maahanmuuttajat, järjestöt, yhdistykset, säätiöt, kunnat, oppilaitokset, tutkimuslaitokset sekä taide- ja kulttuurilaitokset.**

## Rahoitus

Tässä haussa on kiinnostava ero tavallisiin ESR+-hankkeisiin: kyse on kertakorvaushankkeesta. Hankkeelle määritellään etukäteen konkreettinen tuotos ja tapa, jolla sen toteutuminen todennetaan. Tuen maksaminen perustuu tämän sovitun tuotoksen toteutumiseen.

Yksittäisen hankkeen kokonaiskustannukset voivat olla enintään 200 000 euroa, ja tukitaso voi olla enintään 80 % kokonaiskustannuksista. Koko hakuun oli varattu enintään 2 miljoonaa euroa. Suositeltu hankkeen enimmäiskesto on kolme vuotta.

## Mitä hakemuksessa pitää osoittaa?

Hakemuksessa pitää kuvata selkeästi hankkeen tavoitteet, konkreettiset toimenpiteet, tulokset ja vaikutukset. Lisäksi tarvitaan viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma.

Arvioinnissa painotetaan erityisesti hankkeen todellista tarvetta, konkreettisuutta, yhteistyötä muiden luovan ja kulttuurialan toimijoiden kanssa sekä tulosten laajempaa vaikuttavuutta. Toteuttajalla pitää myös olla luovan tai kulttuurialan tuntemusta ja osaamista. Hankkeiden tulee olla valtakunnallisesti vaikuttavia.

# X. Jatkuva oppiminen -valtakunnallisen teeman kehittämishankkeiden haku (ESR+)

ESR+ Jatkuva oppiminen -haussa rahoitetaan valtakunnallisia kehittämishankkeita, joissa koulutuksen järjestäjät, työelämä ja muut toimijat rakentavat uusia yhteistyöverkostoja ja toimintamalleja, jotta työikäisten osaamista voidaan kehittää joustavammin ja koulutus vastaisi paremmin työelämän muuttuviin tarpeisiin.

## Työttömien Keskusjärjestön näkökulmasta

- Tässä haussa painopiste **ei ole suoraan työttömille tarjottavissa** matalan kynnyksen palveluissa tai osallisuuden lisäämisessä, vaan koulutusjärjestelmän ja jatkuvan oppimisen rakenteiden kehittämisessä
- Työttömien Keskusjärjestölle kiinnostavin mahdollisuus voisi siksi olla **kumppanin** rooli hankkeessa, jossa esimerkiksi oppilaitokset, työllisyysalueet, järjestöt ja työnantajat kehittävät yhdessä vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville ihmisille soveltuvia osaamisen päivittämisen väyliä. Järjestö voisi tuoda mukaan työttömien kokemustietoa ja kokemusasiantuntijuutta sekä tietoa siitä, millaisia esteitä työttömillä on koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen osallistumisessa

- Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
- Hakuilmoituksen tunnus PSUEVK-112
- Haku-aika: 22.9.–16.11.2026
- Haun kohdealue: Valtakunnallinen
- Haun tarkoitus: Haulla rahoitetaan valtakunnallisia jatkuvan oppimisen kehittämishankkeita
- Tavoitteena on parantaa koulutusjärjestelmän kykyä vastata työikäisten muuttuviin osaamistarpeisiin sekä kehittää koulutustoimijoiden rakenteita, yhteistyötä ja uusia toimintamalleja
- Painopiste ei siis ole ensisijaisesti yksittäisten ihmisten kouluttamisessa, vaan koulutuksen rakenteiden, verkostojen ja toimintamallien kehittämisessä

## Mitä hankkeilla voidaan tehdä?

- Haussa on useita alateemoja. Keskeisiä ovat esimerkiksi:
    - Alakohtaisten verkostojen kehittäminen: koulutuksen järjestäjät, korkeakoulut, vapaa sivistystyö, työelämä ja muut toimijat rakentavat yhteistyötä, jotta koulutustarjonta vastaisi paremmin työelämän tarpeisiin. Erityisen kiinnostavia ovat alat, joilla on osaajapulaa tai rakennemuutoksesta johtuvia uusia osaamistarpeita.

    - Jatkuvan oppimisen ja TKI-toiminnan yhdistäminen: kehitetään malleja, joissa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tuloksia voidaan hyödyntää nykyistä paremmin työikäisten osaamisen kehittämisessä.
    - Vapaan sivistystyön yhteistyön kehittäminen: rakennetaan yhteistyöverkostoja vapaan sivistystyön oppilaitosten sekä muiden koulutuksen ja yhteiskunnan toimijoiden välille. Tässä voidaan huomioida esimerkiksi maahanmuuttajien kielitaidon ja työelämävalmiuksien kehittäminen

## Työelämäyhteys on tärkeä

- Hankkeissa korostuu koulutuksen ja työelämän välinen yhteistyö
- Tavoitteena on, että ihmiset pystyvät päivittämään osaamistaan joustavasti työuransa aikana ja että koulutustarjonta vastaa paremmin todellisiin työvoima- ja osaamistarpeisiin
- Myös yhteistyö uusien työllisyysalueiden kanssa katsotaan eduksi. Hankkeissa voidaan kehittää esimerkiksi uusia koulutuspolkuja, koulutusalat ylittäviä kokonaisuuksia sekä koulutuksen sisältöjä ja menetelmiä

## Mitä rahoituksella ei tehdä?

- Rahoitus on ennen kaikkea kehittämisrahoitusta. Esimerkiksi varsinaisen koulutuksen järjestäminen pitää lähtökohtaisesti rahoittaa muulla rahoituksella
- Hankkeissa ei myöskään ole tarkoitus rakentaa uusia ennakointijärjestelmiä, vaan hyödyntää jo olemassa olevaa tietoa tulevista osaamistarpeista. Rahoituksella ei saa kehittää markkinoilla myytävää täydennyskoulutusta eikä toiminta saa aiheuttaa merkittävää kilpailuhäiriötä

## Rahoitus

- Haku kuuluu ESR+:n toimintalinjaan 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi ja erityistavoitteeseen 4.2 Uutta osaamista työelämään
- Haussa on varattu hankkeille yhteensä noin 9 miljoonaa euroa ESR+-rahoitusta. Kustannusmallina on flat rate 40 % kehittäminen

## Mitä hakemusten arvioinnissa painotetaan?

- Rahoituksessa tarkastellaan erityisesti sitä, tuottaako hanke uudenlaisia koulutusratkaisuja tai lisäarvoa nykyiseen toimintaan, parantaako se koulutuksen tarjoajien ja työnantajien yhteistyötä sekä työvoiman ja työpaikkojen kohtaantoa ja edistääkö se toimijoiden osaamista ja monialaista yhteistyötä
- Lisäksi arvioidaan muun muassa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä, esteettömyyttä ja kestävää kehitystä. Hankkeen täytyy myös selvästi kohdistua johonkin haussa määriteltyyn alateemaan

Linkki: https://eura2021.fi/hakuilmoitukset/hakuilmoitus/565ea41d-d19c-47aa-be8d-4d04e3287df6/

# Tekoäly vieraili Rakennerahastot.fi-sivustolla

Päivämäärä: 5.10.2026

Kävin läpi Rakennerahastot.fi:n hakuaikalistan kaikki kolme sivua ja rajasin pois EAKR- ja JTF-haut sekä ESR+-haut, jotka päättyvät viimeistään 5.10.2026. Tällä rajauksella löysin **kuusi ESR+ -hakua**, joiden hakuaika jatkuu 5.10.2026 jälkeen.

Rakennerahastot:
https://rakennerahastot.fi/hakuajat?_com_liferay_asset_publisher_web_portlet_AssetPublisherPortlet_INSTANCE_BBwkrBQrp20z_cur=1&_com_liferay_asset_publisher_web_portlet_AssetPublisherPortlet_INSTANCE_BBwkrBQrp20z_delta=30&_com_liferay_asset_publisher_web_portlet_AssetPublisherPortlet_INSTANCE_BBwkrBQrp20z_redirect=%2Fhakuajat&p_p_id=com_liferay_asset_publisher_web_portlet_AssetPublisherPortlet_INSTANCE_BBwkrBQrp20z&p_p_lifecycle=0&p_p_mode=view&p_p_state=normal&p_r_p_resetCur=false

| ESR+ -haku | Alue | Hakuaika |
|---|---|---|
| **Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen – kehittämis- ja kokeiluhankkeet, kertakorvaus** | Valtakunnallinen | **1.10.–30.11.2026** |
| **Jatkuva oppiminen – valtakunnallisen teeman kehittämishankkeet** | Valtakunnallinen | **22.9.–16.11.2026** |
| **Pohjois-Suomen ESR+: Polkuja töihin (4.1)** | Pohjois-Pohjanmaa, Lappi ja Kainuu | **1.9.–9.11.2026** |
| **Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen (5.1), Pohjois-Karjala** | Pohjois-Karjala | **3.8.–30.10.2026** |
| **Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen (5.1), Etelä-Savo** | Etelä-Savo | **3.8.–30.10.2026** |
| **Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen (5.1), Etelä-Suomi** | Etelä-Suomi | **3.8.–30.10.2026** |

Hakuaikojen lähteet: valtakunnalliset ja Pohjois-Suomen haut näkyvät hakuaikalistan ensimmäisellä sivulla Rakennerahastot ja kolme Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -hakua toisella sivulla. Rakennerahastot

## Linkit suoraan EURA 2021 -hakuihin

1. **Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen** – 30.11.2026 asti
   Avaa EURA 2021 -hakuilmoitus
   Kyse on valtakunnallisesta luovien ja kulttuurialojen kehittämis- ja kokeiluhankkeiden hausta. Tämä on sama haku, jota tarkastelimme edellä. Rakennerahastot
2. **Jatkuva oppiminen – valtakunnallinen teema** – 16.11.2026 asti
   Avaa EURA 2021 -hakuilmoitus
   Tämäkin on aiemmin tässä keskustelussa tarkastelemamme haku. Rakennerahastot

3. **Pohjois-Suomi: Polkuja töihin (4.1)** – 9.11.2026 asti
   Avaa EURA 2021 -hakuilmoitus
   Alueena ovat Pohjois-Pohjanmaa, Lappi ja Kainuu. Rakennerahastot
4. **Pohjois-Karjala: Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen (5.1)** – 30.10.2026 asti
   Avaa EURA 2021 -hakuilmoitus
5. **Etelä-Savo: Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen (5.1)** – 30.10.2026 asti
   Avaa EURA 2021 -hakuilmoitus
6. **Etelä-Suomi: Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen (5.1)** – 30.10.2026 asti
   Avaa EURA 2021 -hakuilmoitus

## Työttömien Keskusjärjestön kannalta

Näistä kuudesta erityisen tarkastelun arvoisia ovat **Polkuja töihin** sekä kolme **Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen** -hakua. Polkuja töihin kohdistuu suoraan työllistymisen edistämiseen, ja Turvaverkkoja-haut voivat tarjota mahdollisuuksia työttömien tai työelämän ulkopuolella olevien nuorten kanssa tehtävään toimintaan. **Jatkuva oppiminen**voi puolestaan soveltua paremmin kumppanuushankkeeseen esimerkiksi oppilaitoksen tai muun koulutustoimijan kanssa. Tämä on oma arvioni hakujen aihepiirien perusteella, ei rahoittajan asettama järjestys.

**Luovan ja kulttuurialan** haku on mahdollinen lähinnä silloin, jos hanke rakennetaan selvästi luovien alojen ympärille, esimerkiksi luovien alojen työttömien osaamisen, työn tekemisen uusien mallien tai työllistymismahdollisuuksien kehittämiseen.

Jos tarkoituksena on löytää nimenomaan **Työttömien Keskusjärjestölle mahdolliset ESR+ -rahoitukset**, seuraava hyödyllinen vaihe olisi käydä nämä kuusi hakuilmoitusta läpi ja verrata niitä esimerkiksi taulukossa: **mitä voi tehdä – kohderyhmä – kuka voi hakea – tukiprosentti – rahoituksen määrä – sopivuus Keskusjärjestölle – sopivuus jäsenyhdistyksille**.

# Tekoäly vieraili Leader-hankkeissa

## Kysymys tekoälylle: Millaisia hankkeita löytyy Leader-rahoituksella työttömien yhdistyksille?

Kyllä. **Leader-rahoituksesta löytyy useita varsin hyvin työttömien yhdistyksille sopivia hankemuotoja**, vaikka Leader ei lähtökohtaisesti ole työllisyyspalvelujen rahoitusinstrumentti. Avain on siinä, että hanke kuvataan **paikallisen yhteisön, palvelujen, osallisuuden, osaamisen tai toimintaympäristön kehittämiseksi** eikä yhdistyksen normaalin toiminnan rahoittamiseksi.

Ruokaviraston mukaan Leaderin kautta voidaan rahoittaa esimerkiksi yleishyödyllisiä kehittämis- ja investointihankkeita sekä pienhankkeita. Hakijana voi olla yhdistys tai muu yhteisö.

### Työttömien yhdistyksille erityisen kiinnostavia hankkeita

| Hankeidea | Mitä hankkeessa tehtäisiin | Leader-sopivuus |
|---|---|---|
| **1. Digipiste työttömille ja kyläläisille** | Tietokoneet, tulostin, verkkoyhteydet, digituki, sähköisen asioinnin opastus | ★★★★★ |
| **2. Yhteisöllinen kohtaamispaikka** | Yhdistyksen tilasta kaikille avoin kylä-/kohtaamispaikka, tapahtumia ja vapaaehtoistoimintaa | ★★★★★ |
| **3. Kierrätys- ja korjauspaja** | Polkupyörien, huonekalujen, vaatteiden tai kodintavaroiden korjaaminen ja kierrätys | ★★★★★ |
| **4. Hävikkiruoan logistiikka** | Kylmälaitteet, varastointi, kuljetuskalusto ja hävikkiruoan käsittelyn kehittäminen | ★★★★☆ |
| **5. Yhteisökeittiö** | Keittiön kunnostaminen, laitteet, yhteisruokailut ja ruokahävikin hyödyntäminen | ★★★★★ |
| **6. Työttömien osaamispaja** | Digitaitoja, työnhakutaitoja, kädentaitoja ja vapaaehtoistoiminnan osaamista | ★★★★☆ |
| **7. Yhteisöpuutarha** | Viljelypalstat, kasvihuone, yhteinen puutarha ja ruokakasvatus | ★★★★★ |
| **8. Tavara- ja työkalupankki** | Työkalujen, ompelukoneiden, harrastusvälineiden ym. yhteiskäyttö | ★★★★★ |

| Hankeidea | Mitä hankkeessa tehtäisiin | Leader-sopivuus |
|---|---|---|
| **9. Kylän hyvinvointi- ja toimintapäivät** | Matalan kynnyksen tapahtumia, retkiä, liikuntaa ja yhteisöllistä toimintaa | ★★★★☆ |
| **10. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen** | Uusien vapaaehtoisten rekrytointi, koulutus ja toimintamallien rakentaminen | ★★★★☆ |
| **11. Yhdistyksen tilojen kunnostus** | Esteettömyys, energiatehokkuus, keittiö, kokoontumistilat jne. | ★★★★★ |
| **12. Ympäristö- ja ilmastohanke** | Korjaaminen, uudelleenkäyttö, ruokahävikin vähentäminen, energiansäästö | ★★★★★ |

Investointipuoli on tässä erityisen kiinnostava. Yleishyödylliseen investointiin voi saada esimerkiksi ympäristö- ja ilmastohankkeissa jopa **80 % hyväksyttävistä kustannuksista**, ja hakijaksi hyväksytään esimerkiksi järjestö tai muu yhteisö.

Lisäksi Leaderin **pienhanke** voisi olla monelle pienelle työttömien yhdistykselle erittäin käyttökelpoinen. Pienhankkeessa voidaan rahoittaa sekä kehittämistä että investointeja. Hyväksyttäviä voivat olla esimerkiksi palkat, asiantuntijapalkkiot, ostopalvelut, tilavuokrat, koneet, laitteet, välineet sekä rakennus- ja kunnostuskustannukset.

## Erityisesti ruoka-aputoimintaan voisi rakentaa Leader-hankkeen

Työttömien Keskusjärjestön jäsenyhdistyksistä suuri osa harjoittaa jo hävikkiruoan jakelua. Keskusjärjestön mukaan jäsenyhdistykset jakavat arviolta **750 000 kiloa lahjoitusruokaa vuodessa**.

Leader-hakemuksessa en kuitenkaan käyttäisi hankkeen pääotsikkona esimerkiksi **"Ruoka-apua työttömille"**. Parempi Leader-näkökulma voisi olla esimerkiksi:

**"Paikallinen hävikkiruoan kiertotalous- ja yhteisömalli"**

Siihen voisi sisältyä kauppojen ja koulujen ylijäämäruoan kerääminen, kylmäsäilytys, kuljetus, yhteisökeittiö, yhteisruokailut, vapaaehtoisten kouluttaminen sekä ruokahävikin vähentäminen.

Tällöin hankkeessa yhdistyvät **kiertotalous + ympäristö + paikalliset palvelut + vapaaehtoisuus + yhteisöllisyys + vähävaraisten tukeminen**. Se on Leaderin näkökulmasta yleensä vahvempi kokonaisuus kuin pelkkä ruoan jakaminen.

Sama pätee työllisyyteen. Sen sijaan että hankkeen tavoitteeksi kirjoitettaisiin *"työllistetään pitkäaikaistyöttömiä"*, Leader-hankkeessa voisi olla esimerkiksi:

**Kylän kiertotalouspaja**
Perustetaan kaikille avoin korjaus-, kierrätys- ja yhteisöpaja. Paikalliset asukkaat voivat korjata polkupyöriä, huonekaluja ja kodintavaroita, saada digitukea sekä osallistua vapaaehtoistoimintaan. Työttömät voivat samalla vahvistaa osaamistaan ja työelämävalmiuksiaan.

Tässä työttömien aseman parantaminen on yksi hankkeen vaikutuksista, mutta hanke hyödyttää koko paikallisyhteisöä.

Myös **talkootyöstä on Leader-yhdistyksille huomattava hyöty**. Ruokaviraston nykyisten sääntöjen mukaan vastikkeeton työ voidaan hyväksyä kustannukseksi yleishyödyllisessä kehittämis- ja investointihankkeessa. Työn laskennallinen arvo on **20 €/h henkilöltä**, ja tietyissä työkoneissa lisäksi 40 €/h. Yksityinen rahoitus voi tietyin ehdoin muodostua kokonaan vastikkeettomasta työstä.

Tämä tekee esimerkiksi **20 000–50 000 euron paikallisista investoinneista** kiinnostavia myös yhdistyksille, joilla ei ole paljon omaa rahaa.

Yksi tärkeä rajoitus kuitenkin on: **Leader on alueellista rahoitusta.** Sama valtakunnallinen Työttömien Keskusjärjestön hanke ei sellaisenaan sovi Leaderiin yhtä luontevasti kuin paikallisen jäsenyhdistyksen hanke. Sen sijaan keskusjärjestö voisi tehdä **valmiin hankekonseptin**, jota esimerkiksi Kankaanpään, Kiuruveden, Nurmeksen, Kangasniemen, Saarijärven, Ylivieskan jne. yhdistykset soveltaisivat oman Leader-ryhmänsä alueella. Leader-ryhmillä on lisäksi omat strategiansa ja valintakriteerinsä.

**Tämä voisi olla Työttömien Keskusjärjestölle erittäin käyttökelpoinen rahoituskanava juuri nyt.** Teidän jäsenyhdistystenne nykyisestä toiminnasta esimerkiksi ruoka-apu, kierrätys, kahvilat, digineuvonta, työpajat, yhteisöllinen toiminta ja paikalliset palvelut ovat sellaisia, joista voidaan rakentaa Leaderiin sopivia hankkeita.

Seuraavaksi kannattaa tehdä vielä konkreettisempi selvitys: voin käydä läpi **kaikki aiemmin mainitsemasi Työttömien Keskusjärjestön toimintapaikkakunnat** (Kokkola, Ylivieska, Iisalmi, Ivalo, Juuka, Jyväskylä, Kajaani, Kangasniemi, Kankaanpää, Kiuruvesi, Kotka, Kontiolahti, Kurikka, Lapinlahti, Lempäälä, Lohja, Loimaa, Mikkeli, Mynämäki, Nokia, Nurmes, Orivesi, Pori, Saarijärvi, Salo, Suolahti, Kangasala, Akaa, Lahti, Savonlinna, Turku jne.), selvittää **minkä Leader-ryhmän alueeseen kukin kuuluu, mitkä haut ovat auki ja millaisia hankkeita kyseinen Leader juuri nyt rahoittaa**. Sen pohjalta voidaan tehdä esimerkiksi **10 valmista Leader-hankeideaa työttömien yhdistyksille ja osoittaa, mille jäsenyhdistyksille kukin niistä sopisi parhaiten**.

Kysymys tekoälylle: Selvitä Työttömien Keskusjäjestön toimipaikkakunnilla järjsetettävää Leader-rahoitettavaa toimintaa, joka voitaisiin otta osaksi yhdistyksen toimintaa tällä hetkellä.

Selvitin nykyistä, **5.10.2026 voimassa olevaa Leader-rahoitteista toimintaa** Työttömien Keskusjärjestön aiemmin listaamilla toimipaikkakunnilla. Rajasin tarkastelua erityisesti toimintaan, johon paikallinen työttömien yhdistys voisi **liittyä yhteistyökumppaniksi, tuoda omia osallistujiaan tai ottaa toimintamallin osaksi omaa toimintaansa**. En siis listannut tavallisia yritysinvestointeja.

Tuloksissa erottuu muutama erittäin käyttökelpoinen kokonaisuus.

### Parhaat tällä hetkellä käyttöön otettavat mahdollisuudet

| Paikkakunta | Leader-toiminta | Mitä yhdistys voisi tehdä | Arvio |
|---|---|---|---|
| **Ylivieska** | **Nuorten Noste**, Rieska-Leader | Työelämävalmennus, pienet työtehtävät, työnvälityksen kaltainen Helppi-palvelu | **Erittäin kiinnostava** |
| **Ylivieska** | **KyläValmius 2026–2028** | Yhdistyksestä paikallinen valmiuspiste, koulutuksia, kyläradio, varautuminen | **Erittäin kiinnostava** |
| **Lohja, Salo** | **VarMa – Varaudumme älykkäästi maaseudulla** | Varautumiskoulutus, vapaaehtoiset, yhteishankinnat, kohtaamispaikan hyödyntäminen | **Erittäin kiinnostava** |
| **Mynämäki, Turun Leader-alue** | **VarMa** | Sama toimintamalli | **Erittäin kiinnostava** |
| **Loimaa** | **VarMa** | Sama toimintamalli Jokivarsikumppanien kautta | **Erittäin kiinnostava** |
| **Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi** | **Yhdessä valmiina!** | Paikallinen turvallisuus- ja varautumistoiminta yhdistyksen tiloissa | **Erittäin kiinnostava** |
| **Kankaanpää** | **ARKI TURVASSA 2025–2027** | Kuntalaisten koulutus, kylätiedotus, haavoittuvassa | **Erittäin kiinnostava** |

| Paikkakunta | Leader-toiminta | Mitä yhdistys voisi tehdä | Arvio |
|---|---|---|---|
| | | asemassa olevien tavoittaminen | |
| **Kotka** | **Fiksut varautuu 2026–2028** | Nuorten ryhmät, vapaaehtoisten koulutus, 72 h - varautuminen, luonnontuotteet | **Hyvä** |
| **Savonlinna** | **KyläTuumaamo 2026** | Kohtaamiset, osallisuus, palvelujen ja yhteisöllisen toiminnan kehittäminen | **Hyvä** |
| **Kangasniemi** | **KaMuksi** | Vapaaehtoistyö, tapahtumatoiminta ja paikallisen yhteisöllisyyden rakentaminen | **Hyvä** |
| **Saarijärvi** | Digitaalisen osaamisen hankkeet / Leader Viisari | Digiosaaminen ja mahdollisesti yrittäjyysvalmennus | **Selvitettävä yhteistyö** |

**1. Ylivieska: Nuorten Noste on erityisen kiinnostava**

Tämä on ehkä lähimpänä työttömien yhdistysten omaa toimintakenttää.

Ylivieskan 4H-yhdistyksen **Nuorten Noste** on käynnissä vuoden 2026 loppuun. Se on Rieska-Leaderin rahoittama pienhanke. Siinä vahvistetaan nuorten työelämävalmiuksia koulutuksella ja ohjauksella sekä kehitetään **Helppi-työpalvelua**, jonka kautta nuoret pääsevät tekemään ensimmäisiä työtehtäviään turvallisesti ja tuetusti. Hankkeessa etsitään samalla uusia työpalvelupaikkoja. maaseutuverkosto.fi

Tässä näkisin suoran yhteistyömahdollisuuden paikalliselle työttömien yhdistykselle: yhdistys voisi tarjota pieniä työtehtäviä, toimia harjoitteluympäristönä ja tarjota esimerkiksi kahvila-, ruoka-apu-, kierrätys-, digituki- tai tapahtumatehtäviä.

Tämä kannattaa mielestäni selvittää **ensimmäisten joukossa**.

**2. Ylivieska: KyläValmius 2026–2028**

Toinen vielä suurempi mahdollisuus on juuri käynnistynyt **KyläValmius – Älykkäät ja turvalliset kylät**. Se toimii Ylivieskassa sekä 14 muussa Keskipiste- ja Rieska-Leaderin kunnassa vuosina **2026–2028**.

Hanke etsii nimenomaan **kyliä ja yhdistyksiä**, jotka haluavat kehittää arjen turvallisuutta ja varautumista. Toimintaan kuuluvat esimerkiksi paikalliset valmiuskeskukset, kyläradiot, koulutus ja paikallisten resurssien kartoittaminen. Hankkeen budjetti on noin 400 000 euroa ja tukitaso 95 %. Keskipiste-Leader ry

Työttömien yhdistyksen toimitila voisi esimerkiksi toimia **paikallisena kohtaamis- ja valmiuspisteenä**. Samalla toimintaan voidaan saada vapaaehtoisia ja järjestää koulutuksia yhdistyksen jäsenille.

### 3. Lohja ja Salo: yhdistyksille tarjotaan jo yhteishankintoja

Lohjalla ja Salossa toimii Leader Ykkösakselin **VarMa – Varaudumme älykkäästi maaseudulla**.

Tässä on poikkeuksellisen konkreettinen mahdollisuus: Leader Ykkösakseli kertoo toteuttavansa yhdistysten kanssa **varautumisen yhteishankintoja**, esimerkiksi kyläradioita, aggregaatteja, sydäniskureita ja varavirtalähteitä. Leader Ykkosakseli

Lisäksi hanke auttaa paikallisyhteisöjä laatimaan omia varautumissuunnitelmia ja suunnittelemaan koulutuksia, harjoituksia ja investointeja. uudenmaankylat.fi

Tässä ottaisin **Lohjan ja Salon työttömien yhdistyksiin heti yhteyttä** ja selvittäisin, sijaitsevatko niiden toimitilat Leader-kelpoisella alueella. Lohjan ja Salon keskusta-alueet on rajattu varsinaisen Leader-rahoituksen ulkopuolelle. Leader Ykkosakseli

### 4. Loimaa, Mynämäki ja Turun alue: sama VarMa-hanke

VarMa on paljon suurempi kokonaisuus kuin pelkkä Lohja–Salo-hanke.

Se toimii myös:

**Mynämäellä** Leader Ravakan kautta,
**Turun Leader-alueella** Varsin Hyvän kautta sekä
**Loimaalla** Jokivarsikumppanien kautta. maaseutuverkosto.fi

Näillä paikkakunnilla paikallisen työttömien yhdistyksen kannattaisi tarjoutua mukaan esimerkiksi **kohtaamispaikaksi, koulutuspaikaksi, vapaaehtoisten verkostoksi ja haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tavoittajaksi**.

Tämä sopisi mielestäni hyvin myös Työttömien Keskusjärjestön valtakunnalliseen toimintaan: jäsenyhdistyksille voisi rakentaa yhteisen **"Työttömien yhdistys paikallisena varautumis- ja kohtaamispisteenä"** -mallin.

## 5. Kangasala – Lempäälä – Nokia – Orivesi

Näillä neljällä TVY:n toimintapaikkakunnalla toimii Leader Kantrin **Yhdessä valmiina!** -hanke.

Hankkeen kohderyhmänä ovat nimenomaan **kylät ja paikalliset yhteisöt**. Se järjestää turvallisuuspäiviä, koulutuksia, resurssien ja osaamisen kartoitusta sekä paikallista varautumissuunnittelua. kantriry.fi

Kantrin Leader-alueeseen kuuluvat Kangasala, Lempäälä, Nokia ja Orivesi. Lempäälässä koko kunta kuuluu rahoitusalueeseen; joissakin muissa kunnissa keskusta-alueisiin liittyy rajauksia. Lempäälä

Tähän yhdistyksen olisi helppo liittää esimerkiksi **72 tunnin varautumiskoulutus + yhteisöruokailu + ruokavarautuminen + vapaaehtoistoiminta + yhdistyksen tilan käyttäminen paikallisena tukipisteenä**.

## 6. Kankaanpää: ARKI TURVASSA

Kankaanpäässä on käynnissä **ARKI TURVASSA** 31.8.2027 saakka.

Tämä on kiinnostava juuri työttömien yhdistyksen näkökulmasta, koska hankkeen kohderyhmiin kuuluvat laajasti kuntalaiset ja erikseen esimerkiksi **ikäihmiset, lapsiperheet ja maahanmuuttajat**. Hankkeessa rakennetaan viranomaisten, kaupungin ja kuntalaisten yhteistyötä, koulutetaan ihmisiä selviytymään häiriötilanteissa sekä kehitetään kyläradio- ja kylätiedotusverkostoa. maaseutuverkosto.fi

Työttömien yhdistys voisi tässä toimia juuri sellaisena **matalan kynnyksen kansalaisjärjestönä**, jonka kautta muuten vaikeasti tavoitettavia ihmisiä saadaan mukaan.

## 7. Kotka: Fiksut varautuu

Kotkan Leader Sepran alueella alkoi syyskuussa 2026 **Fiksut varautuu – työkalupakki nuorille**, joka jatkuu kesäkuuhun 2028.

Hankkeessa koulutetaan vapaaehtoisia, opetetaan nuorille 72 tunnin kotivaraa, luonnontuotteiden käyttöä sekä vahvistetaan nuorten henkistä kriisinkestävyyttä. Kohderyhmänä ovat 13–20-vuotiaat. maaseutuverkosto.fi

Tämä voisi sopia erityisesti sellaiselle työttömien yhdistykselle, jolla on **keittiö, kahvila, ruoka-aputoimintaa tai vapaaehtoisia**. Yhdistyksessä voitaisiin esimerkiksi järjestää käytännön "72 tuntia vähällä rahalla" -ruokakursseja.

### 8. Savonlinna: KyläTuumaamo

Savonlinnassa on vuoden 2026 loppuun käynnissä SavonLuotsi Leaderin **KyläTuumaamo 2026**. Hankkeen teemoihin kuuluvat palvelut, saavutettavuus, sosiaalinen pääoma, yhteisöllisyys, osallisuus, ikääntyvä väestö ja vapaa-ajantoiminta. maaseutuverkosto.fi

Savonlinnan seudulla toimii lisäksi **SavonrantaPalvelee**, jossa kehitetään paikallisten palvelujen löydettävyyttä ja saavutettavuutta. Se jatkuu 30.11.2026 saakka. maaseutuverkosto.fi

Näistä voisi syntyä esimerkiksi työttömien yhdistyksen **palvelu- ja kohtaamispiste**: digitukea, palveluohjausta, paikallisten palvelujen neuvontaa ja yhteisöllistä toimintaa.

### 9. Kangasniemi: KaMuksi

Kangasniemellä toimii vuoden 2026 loppuun **KaMuksi**, jonka yksi keskeinen tavoite on tuoda Kangasniemen musiikkiviikot tiiviimmäksi osaksi paikallisyhteisöä. Hankkeessa tavoitellaan yhteisöllisyyttä ja paikallisten asukkaiden, yritysten ja yhdistysten osallistumista. maaseutuverkosto.fi

Työttömien yhdistykselle kiinnostava osa ei olisi niinkään musiikkitoiminta vaan **vapaaehtoistyön ja tapahtumatuotannon käyttäminen osallisuuden ja osaamisen vahvistamiseen**: tapahtumakahvila, rakentaminen, logistiikka, opastus, kierrätys, viestintä jne.

---

## Tästä muodostuu mielestäni selvä TVY:n toimintamalli

Selvityksen kiinnostavin havainto on se, että **varautuminen ja paikallinen resilienssi ovat tällä hetkellä erittäin vahvasti Leader-rahoitettua toimintaa**. Sama teema toistuu Ylivieskassa, Pirkanmaalla, Kankaanpäässä, Kotkassa, Lohjalla, Salossa, Loimaalla, Mynämäellä ja Turun ympäristössä.

Työttömien yhdistyksillä on siihen poikkeuksellisen sopivia olemassa olevia resursseja: **toimitilat, keittiöt, ruoka-apu, vapaaehtoiset, paikallistuntemus sekä yhteys pienituloisiin ja työelämän ulkopuolella oleviin ihmisiin**.

Siksi rakentaisin ensimmäiseksi konseptin:

**TYÖTTÖMIEN YHDISTYS – ARJEN TURVAPISTE**

Siihen voisi kuulua 72 h -varautuminen, edullinen kotivara ja ruoanvalmistus, hävikkiruoan hyödyntäminen, ensiapu, digiapu häiriötilanteissa, vapaaehtoisten koulutus, paikallinen puhelin-/yhteystietorinki, aggregaatti/varavirtalähteet, radio, sydäniskuri sekä erityisesti yksin asuvien ja muiden apua tarvitsevien tavoittaminen.

Tämä ei tarkoittaisi, että TVY:n pitäisi itse rahoittaa kaikki tämä. **Useilla yllä mainituilla paikkakunnilla Leader-hanke on jo olemassa**, joten ensimmäinen toimenpide olisi tarjota paikallista työttömien yhdistystä hankkeen yhteistyökumppaniksi.

Toinen erittäin kiinnostava malli on **Ylivieskan Nuorten Noste / Helppi-työpalvelun** soveltaminen muihin jäsenyhdistyksiin: yhdistys voisi toimia paikkana, jossa nuori tai pitkään työttömänä ollut pääsee turvallisesti tekemään pieniä työtehtäviä ja rakentamaan työelämävalmiuksia. maaseutuverkosto.fi

**Seuraava vaihe kannattaa tehdä vielä tarkemmin.** Voin käydä kaikki noin 40 mainitsemaasi toimipaikkaa läpi yksi kerrallaan ja tehdä taulukon:

**paikkakunta → TVY:n jäsenyhdistys → Leader-ryhmä → käynnissä oleva hanke → mitä ilmaista/rahoitettua toimintaa yhdistys voi saada → yhteyshenkilö → yhteystiedot → miten mukaan pääsee.**

Samalla merkitsen **vihreällä ne hankkeet, joihin kannattaa olla yhteydessä heti syksyllä 2026**. Tästä saataisiin käytännössä valmis Leader-toimenpidelista jäsenyhdistyksille.

Kysymys tekoälylle: Tee tarkempi selvitys kaikista toimipaikoistamme ja tee siitä taulukko

Tein ensimmäisen laajan paikkakuntakohtaisen seulonnan **5.10.2026 tilanteesta**. Alkuperäisessä listassanne oli 40 uniikkia toimipaikkaa. Olen painottanut hankkeita, joista voisi tulla työttömien yhdistykselle **oikeaa toimintaa**, ei vain esimerkkiä Leader-rahoituksesta.

Tärkeä havainto on, että kaikilla paikkakunnilla ei ole juuri nyt sopivaa valmista hanketta, johon voisi vain ilmoittautua. Näissä tapauksissa olen merkinnyt käyttökelpoisimman käynnissä olevan Leader-mallin tai mahdollisuuden oman pienhankkeen tekemiseen.

Paikkakuntakohtainen taulukko

| Toimipaikka | Leader-ryhmä / tilanne | Käynnissä oleva kiinnostava toiminta | Mitä työttömien yhdistys voisi tehdä | Prioriteetti |
|---|---|---|---|---|
| **Akaa** | Pirkan Helmi | Yhdistysten yleishyödylliset pienhankkeet; esim. Akaan vanhan hautausmaan yhteisö- ja kulttuurihanke Maaseutuverkosto | Oma yhteisöllinen pienhanke: tapahtumat, kulttuuri, retket, vapaaehtoistoiminta | 🟡 |
| **Helsinki** | Ei normaalia Leader-maaseuturahoitusaluetta | Ei löytynyt suoraan soveltuvaa Leader-toimintaa | Leader ei ensisijainen rahoituskanava Helsingin toimipisteelle | ⚪ |
| **Iisalmi** | Ylä-Savon Veturi Leader Suomi | Yhdistysten investointeja ja pienhankkeita; esim. Iisalmen Invalidien energiahanke Maaseutuverkosto | Toimitilan energiatehokkuus, esteettömyys, keittiö, digipiste tai yhteisötila | 🟢 |
| **Ivalo** | Leader Pohjoisin Lappi | **Vastuulliset vierailijat** 2026–27 Maaseutuverkosto | Yhdistyksen kahvila/kohtaamispaikka, paikallinen kulttuuri, kierrätys ja vastuullisuus | 🟡 |
| **Järvelä (Kärkölä)** | Päijänne-Leader | Paikallisia turvallisuus-, varautumis- ja pieninvestointeja; esim. Kärkölän Kärppien hanke Maaseutuverkosto | Varautumispiste, yhdistystilan välineistö, tapahtumat | 🟢 |
| **Juuka** | Vaara-Karjalan Leader | **Yhdistysherättämö**, 2024–28 Maaseutuverkosto | Yhdistyksen hallinto, koulutus, vapaaehtoisten jaksaminen, uudet toimintamallit | 🟢🟢 |

| Toimipaikka | Leader-ryhmä / tilanne | Käynnissä oleva kiinnostava toiminta | Mitä työttömien yhdistys voisi tehdä | Prioriteetti |
|---|---|---|---|---|
| **Jyväskylä** | JyväsRiihi | **Yhteisö turvaa**, 2026–28 Maaseutuverkosto | Varautumiskoulutus, yhdistyksen toimitila turvapisteenä, vapaaehtoisverkosto | 🟢🟢 |
| **Kajaani** | Oulujärvi Leader | **Kajaanin kyläsuunnitelmat kuntoon**, 2025–27 Maaseutuverkosto | Järjestöosaaminen, osallisuus, paikallinen yhteistyö, tapahtumat | 🟢🟢 |
| **Kangasala** | Kantri | **Yhdessä valmiina!** Kantri | Varautumispiste, 72 h -koulutus, ruokavara, vapaaehtoiset | 🟢🟢 |
| **Kangasniemi** | Veej'jakaja | **KaMuksi**, 2025–26 Maaseutuverkosto | Vapaaehtoistyö, tapahtumat, kahvila, kulttuuri, yhteisöllisyys | 🟢 |
| **Kankaanpää** | Leader Pohjois-Satakunta | **ARKI TURVASSA**, 2025–27 Maaseutuverkosto | Yhdistys mukaan kylätiedotukseen, varautumiskoulutukseen ja haavoittuvien ryhmien tavoittamiseen | 🟢🟢 |
| **Kiuruvesi** | Ylä-Savon Veturi | Yhdistysten tila- ja kulttuurihankkeita; esim. uusi Huoneteatteri Maaseutuverkosto | Yhdistyksen tila monikäyttöiseksi kohtaamis-, kulttuuri- ja koulutustilaksi | 🟢 |
| **Kokkola** | Perityiset | Aktiivista yhdistysten investointirahoitusta; esim. | Oma pienhanke: toimitila, kierrätys, | 🟢 |

| Toimipaikka | Leader-ryhmä / tilanne | Käynnissä oleva kiinnostava toiminta | Mitä työttömien yhdistys voisi tehdä | Prioriteetti |
|---|---|---|---|---|
| | | Alikylän myllyhanke Maaseutuverkosto | keittiö, tapahtumat, yhteisötoiminta | |
| **Kontiolahti** | Joensuun Seudun Leader | Ruottis-Oton tuvasta tehdään mm. pop-up-kahvila ja kyläläisten olohuone Maaseutuverkosto | **Erittäin hyvä kopioitava malli:** työttömien yhdistyksen kahvila + yhteisöolohuone | 🟢🟢 |
| **Kotka** | Leader Sepra | **Fiksut varautuu – työkalupakki nuorille**, 2026–28 Maaseutuverkosto | Nuoret, 72 h -kotivara, ruoanlaitto, luonnontuotteet, vapaaehtoiskoulutus | 🟢🟢 |
| **Kurikka** | Leader Suupohja; Jalasjärvellä Liiveri | Leader Suupohjan yhdistysrahoitus; Jalasjärvellä myös Liiverin kehittämistoimintaa Leadersuupohja | Oma yhteisöllinen pienhanke, vaikuttavuusviestintä, tapahtumat | 🟡 |
| **Lahti** | Päijänne-Leader | Päijät-Hämeen digitaaliset tarinapolut ym. alueellista kehittämistä Maaseutuverkosto | Digitaitoja, paikallishistoriaa, yhteisöllistä sisältötuotantoa | 🟡 |
| **Lapinlahti** | Ylä-Savon Veturi | Aktiivista yhdistysten yleishyödyllistä investointirahoitusta Maaseutuverkosto | Yhdistystilan, keittiön, pihan tai yhteisötoiminnan investointi | 🟢 |
| **Lempäälä** | Kantri; koko Lempäälä tukikelpoinen Lempäälä | **Yhdessä valmiina!** Kantri | Turvapiste, koulutus, ruokavarautumine n, | 🟢🟢 |

| Toimipaikka | Leader-ryhmä / tilanne | Käynnissä oleva kiinnostava toiminta | Mitä työttömien yhdistys voisi tehdä | Prioriteetti |
|---|---|---|---|---|
| | | | vapaaehtoistoimin ta | |
| **Lohja** | Ykkösakseli | **VarMa – Varaudumme älykkäästi maaseudulla**, 2025–27 Maaseutuverkosto | Yhdistys mukaan varautumissuunnit elmaan, koulutuksiin ja investointeihin | 🟢🟢 |
| **Loimaa** | Jokivarsikumppan it | **VarMa**, 2025–27; alueella on jo tehty laajaa yhdistysten kehittämistä Maaseutuverko sto | Varautuminen + yhdistyshallinto + digituki + tapahtumat | 🟢🟢 |
| **Mikkeli** | Veej'jakaja | Aktiivinen yleishyödyllisten yhdistysinvestointien rahoitus Maaseutuverkosto | Toimitilan parantaminen, yhteisökeittiö, kierrätyspaja tai kohtaamispaikka | 🟢 |
| **Mynämäki** | Ravakka | **Yhteisöjen Mynämäki** 2025–27 + **VarMa** Maaseutuverkosto | Yhdistysyhteistyö, tapahtumat, vapaaehtoiset, varautuminen | 🟢🟢 |
| **Nokia** | Kantri | **Yhdessä valmiina!**; Nokialla jo järjestetty varautumispäiviä Kantri | Yhdistykselle oma turvallisuus- /varautumispäivä ja turvapiste | 🟢🟢 |
| **Nurmes** | Vaara-Karjalan Leader | **Yhdistysherättämö** 2024–28; lisäksi yhdistysten pieninvestointeja Maaseutu verkosto | Yhdistystoiminnan kehittäminen, koulutus, vapaaehtoiset, oma pienhanke | 🟢🟢 |
| **Orivesi / Orivesi as.** | Kantri | **Yhdessä valmiina!**; varautumissuunnittelua jo Eräjärvellä Kantri | Työttömien yhdistys paikalliseksi turva- | 🟢🟢 |

| Toimipaikka | Leader-ryhmä / tilanne | Käynnissä oleva kiinnostava toiminta | Mitä työttömien yhdistys voisi tehdä | Prioriteetti |
|---|---|---|---|---|
| | | | ja kohtaamispisteeksi | |
| **Pori** | Karhuseutu | Yhteisöllisiä pienhankkeita ja maksuttomia tapahtumia; 2026 hankkeissa jopa 90 % tukea Maaseutuverkosto | Oma avoin yhteisötapahtuma, harrastustoiminta tai kohtaamispaikka | 🟢 |
| **Saarijärvi** | Leader Viisari | **Yhteisö turvaa** toimii koko Keski-Suomessa Maaseutuverkosto | Varautuminen, vapaaehtoisten koulutus, yhdistyksen turvapiste | 🟢🟢 |
| **Salo** | Ykkösakseli | **VarMa + Kylä mukana – seniorien yhteisöllinen arki** Maaseutuverkosto | **Kyläolkkari, tarinakahvila, digituki**, yksinäisyyden vähentäminen | 🟢🟢 |
| **Savonlinna** | SavonLuotsi | **KyläTuumaamo 2026**Maaseutuverkosto | Osallisuus, kulttuuri, tapahtumat, paikallinen ruoka, vapaaehtoistyö | 🟢 |
| **Sieppijärvi (Kolari)** | Leader Tunturi-Lappi | Alueella aktiivista Leader-toimintaa, mutta sopiva suoraan liityttävä yhdistyshanke ei löytynyt nykyseulonnassa Maaseutuverkosto | Oma kylä-/yhteisöpienhanke; kohtaamispaikka, digiapu, tapahtumat | 🟡 |
| **Suolahti (Äänekoski)** | Leader Viisari | **Yhteisö turvaa** koko Keski-Suomessa; Viisarin alueella myös uusia liikunta-, digiosallisuus-, kyläkummi- | Digiosallisuus + sosiaaliset kohtaamiset + | 🟢🟢 |

| Toimipaikka | Leader-ryhmä / tilanne | Käynnissä oleva kiinnostava toiminta | Mitä työttömien yhdistys voisi tehdä | Prioriteetti |
|---|---|---|---|---|
| | | ja vapaaehtoismalleja Maaseutuverkosto | vapaaehtoistoiminta | |
| **Turku** | Varsin Hyvä | **VarMa** 2025–27 Maaseutuverkosto | Varautumistoiminta, mutta toimipaikan Leader-kelpoisuus tarkistettava osoitteen perusteella | 🟢* |
| **Tuusula** | EMO | **TÄKY – Tekoälyä ja älykkäitä ratkaisuja kylillä ja yhdistyksissä**, 2025–27 Maaseutuverkosto | AI-koulutus, digitaidot, turvallinen tekoälyn käyttö yhdistyksessä | 🟢🟢 |
| **Vantaa** | EMO | **TÄKY** + Vantaan **Kasvunpaikka**, yhteisöpuutarha ja vapaaehtoistyö Maaseutuverkosto | AI/digituki sekä yhteisöpuutarha, työpajat ja vapaaehtoistyö | 🟢🟢 |
| **Ylivieska** | Rieska-Leader | **Nuorten Noste** + **KyläValmius**Maaseutuverkosto | Työtehtävät nuorille + yhdistys paikallisena valmiuskeskuksena | 🟢🟢 |
| **Helsinki (muut toimipisteet)** | Sama kuin yllä | Ei normaalia maaseutu-Leaderia | Muu rahoituskanava tarkoituksenmukaisempi | ⚪ |
| **Kotka (toinen** | Sepra | Sama Fiksut varautuu | Sama kuin yllä | 🟢🟢 |

| Toimipaikka | Leader-ryhmä / tilanne | Käynnissä oleva kiinnostava toiminta | Mitä työttömien yhdistys voisi tehdä | Prioriteetti |
|---|---|---|---|---|
| **toimipiste)** | | | | |
| **Vantaa (toinen toimipiste)** | EMO | Sama TÄKY/Kasvunpaikka | Sama kuin yllä | 🟢🟢 |

## Neljä kokonaisuutta nousee selvästi muiden edelle

**1. Varautuminen kannattaa ottaa valtakunnalliseksi TVY-malliksi.** Jyväskylän, Saarijärven ja Suolahden alueella toimii **Yhteisö turvaa** maaliskuuhun 2028. Pirkanmaalla Kangasala, Lempäälä, Nokia ja Orivesi kuuluvat **Yhdessä valmiina!** -toimintaan. Ylivieskassa toimii KyläValmius, Kankaanpäässä ARKI TURVASSA ja Varsinais-Suomessa sekä Lohjan ja Salon suunnalla VarMa. Maaseutuverkosto

Tästä saadaan jo **vähintään 15 TVY:n toimipaikkaa**, joille voisi tarjota yhteistä *Työttömien yhdistys – arjen turvapiste* -mallia.

**2. Salo tarjoaa erittäin suoraan kopioitavan toiminnan.** Kylä mukana -hankkeessa kokeillaan nimenomaan **kyläolkkareita, tarinakahviloita ja digitukitapaamisia**, joiden tavoitteena on yhteisöllisyys, osallisuus ja yksinäisyyden vähentäminen. Tämä muistuttaa jo valmiiksi työttömien yhdistysten toimintaa. Maaseutuverkosto

**3. Juuka ja Nurmes kannattaa aktivoida nopeasti.** Vaara-Karjalan Leaderin **Yhdistysherättämö jatkuu 31.3.2028 asti**ja sen tarkoitus on nimenomaan lisätä yhdistystoimijoiden osaamista ja jaksamista, kouluttaa yhdistyshallinnossa ja kehittää uusia toimintamalleja. Maaseutuverkosto

**4. Tuusula ja Vantaa ovat kiinnostavia digitoimintaan.** EMO:n TÄKY-hanke jatkuu maaliskuuhun 2027 ja jakaa yhdistyksille tietoa ja osaamista **tekoälystä, älykkäistä ratkaisuista, työkaluista, rahoituksesta, etiikasta ja turvallisuudesta**. Maaseutuverkosto Tästä voisi tehdä TVY:n paikallisyhdistyksiin esimerkiksi *AI-apupisteen*, jossa työttömät oppivat käyttämään tekoälyä työnhaussa, tekstien laatimisessa ja digitaalisessa asioinnissa.

## Ylivieska on erityistapaus

Ylivieskassa on samanaikaisesti kaksi poikkeuksellisen osuvaa mahdollisuutta. **Nuorten Noste** jatkuu 31.12.2026 asti ja tarjoaa koulutusta, ohjausta sekä ensimmäisiä työtehtäviä Helppi-työpalvelun kautta. Hanke myös etsii uusia työpalvelupaikkoja. Maaseutuverkosto

TVY:n paikallinen yhdistys voisi siis tarjota esimerkiksi kahvila-, ruoka-apu-, kierrätys-, digituki-, tapahtuma- ja kunnossapitotehtäviä.

Samalla **KyläValmius** jatkuu vuoden 2028 loppuun ja sen kohderyhmänä ovat nimenomaisesti alueen **kylät ja yhdistykset**, jotka haluavat kehittää arjen turvallisuutta ja häiriöihin varautumista. Maaseutuverkosto

## Mitä tekisin nyt käytännössä

Ensimmäiseen yhteydenottokierrokseen ottaisin **Ylivieskan, Jyväskylän, Saarijärven, Suolahden, Juukan, Nurmeksen, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Kankaanpään, Kotkan, Lohjan, Loimaan, Mynämäen, Salon, Turun, Tuusulan ja Vantaan**. Näissä ei tarvitse aloittaa tyhjältä pöydältä, vaan alueella on jo käynnissä toiminta, johon yhdistyksen toiminta voidaan ainakin periaatteessa kytkeä. Paikallinen soveltuvuus ja mahdollinen maaseuturajaus pitää vielä varmistaa hanketoimijalta.

Erityisesti VarMa on helppo edistää: hankkeen omissa tiedoissa yhdistyksiä pyydetään ottamaan yhteyttä alueensa projektipäällikköön. Lohjan ja Salon yhteyshenkilö on **Salli Aaltonen**, Loimaan **Seija Jylhä**, Mynämäen **Tiina Saaresranta / Ulla Kallio** ja Turun **Johanna Varjonen**. Maaseutuverkosto

Seuraavaksi tekisin tästä vielä käyttökelpoisemman **Excel-seurantataulukon**, jossa olisivat kaikki toimipaikat, yhdistyksen nimi, Leader-ryhmä, hanke, hankkeen päättymispäivä, yhteyshenkilö, sähköposti/puhelin, ehdotettu TVY-toiminta, yhteydenoton prioriteetti sekä sarakkeet **"yhteydenotto tehty / vastaus / jatkotoimet"**. Siitä saisi suoraan työkalun, jolla jäsenyhdistyksiä voidaan ryhtyä kontaktoimaan.